

Vážené kolegyně a vážení kolegové,

jsme národem sportu a piva? Asi nejenom, ale tak nás vidí svět – asi nejenom, ale hlavně. V Evropě už vědí, kde jsme, že Praha je krásná, Karlsbad lázně, že Československo už není (ale stejně po chvíli mluví o Tchecoslovaquie, Tschechoslowakei...), že Slovinsko a Slovensko není totéž. V okolních zemích, Polsku, Maďarsku, Chorvatsku znají naši literaturu. (Ale sebestřední Češi sotva čtou knížky sousedů. Markantní je to na Slovensku. V mé rodné Levoči je jedno knihkupectví, plné českých knih, v mém domovském Brně s desítkami prodejen na slovenskou knihu nenarazíte.) Evropané znají Prahu, genetici, milovníci hudby, architekti, motorkáři (a myslím, že také neurologové a neurovědci) znají Brno. Ve vědecké a kulturní obci je to jiné, ale v širokém povědomí platí spíš – sport a pivo.

Když jsem v 90. letech krátce vyšetřoval epileptiky v Nikaragui, pojem Ceccoslovakia, o České republice tam ještě neslyšeli, vyvolával reakci – si, copa mundial. V nepříliš dávných dobách bylo totiž Česko známé

svým fotbalem. Dodnes v různých částech světa potkáváme lidi, kteří se snaží nějak vyslovit jména českých fotbalistů devadesátých a nultých let. Přítel v Torontu, který si vzal Američanku s českými kořeny, pojmenoval svého ušlechtilého psa Jagr – myslel si, že je to typické české jméno. Když jsme se ubytovali v hotýlku v indonéské Jogjakartě, mladý recepční znal Brno. Proč? Ve zdejších novinách byla zpráva o právě probíhající motocyklové Grand Prix.

Ucpanou Tiranou jsme zoufale bloudili, navigace selhala, spíše náhodou jsme zahlédli náš hotel. Před vchodem stály asi pět metrů od sebe dvě židle, na jedné seděl starý pán. Otevřeli jsme okýnko auta a zeptali jsme, kde máme parkovat, máme rezervovaný pokoj. Tady přece, hlídám pro vás místo už od rána, řekl pán a odtáhl židle. (Lidé na jih od střední Evropy mají často jiné kulturní vzorce chování než my – nejenom více korupce a násilí, i více pohostinnosti a přátelské vstřícnosti.) Cesta ze Skopje byla náročná, kam máme jít na slušnou večeři? Vysvětlil nám cestu do nejlepší restaura-

ce v okolí – když jsme k ní přišli, ze štítu se usmívala známá tvář, byli jsme U Švejka. Jídlo bylo albánské, ale pivo samozřejmě české. Na českou restauraci jsem narazil v Sydney i v Hanoji – byla plně obsazena, údajně se tam scházejí Vietnamci, kteří u nás studovali, profesori, ředitelé, ministři... (Slovenské restaurace jistě někde jsou, ale nepotkal jsem je. Café Pressbourg v Paříži lze sice přeložit jako Bratislavská kavárna, ale jmenuje se tak podle ulice, která se zase jmenuje podle bratislavského míru uzavřeného v roce 1805 po francouzském vítězství u Slavkova.) Také v maďarském Győru jsem nad nápisem Cseh sör – české pivo, zahlédl známou tvář. Nebyl to Švejk. Hospoda se jmenovala u Hrabala. Takže nejenom sport a pivo?

Na Vaše příspěvky se i s redakční radou těší

*prof. MUDr. Ivan Rektor,
CSc., FCMA, FANA
předseda redakční rady*

